

Raadsvoorstel

Status: Opiniërend

Agendapunt:	6
Onderwerp:	Bestuurlijke vernieuwing - resultaten fase 1
Datum:	14 oktober 2019
Portefeuillehouder:	drs. E. van Lente
Decosnummer:	1000
Informant:	Els Holsappel griffie@dalfsen.nl (0529) 488 234

Doel:

U wordt gevraagd te discussiëren over het traject van bestuurlijke vernieuwing in Dalfsen en uw voorkeur uit te spreken over het vervolg van dit traject.

Inleiding:

In de raadsagenda 2018-2022, Kleurrijke Kubus, is het thema 'Bestuurlijke vernieuwing en burgerparticipatie' opgenomen als één van de zeven belangrijke onderwerpen in deze raadsperiode. Als ambitie heeft u neergelegd om in gesprek te gaan over het betrekken van inwoners en instellingen bij ons bestuur en te bekijken hoe zich dat verhoudt tot de rol van de raad als volksvertegenwoordiging. Daarbij is als uitgangspunt meegegeven dat er bij ieder onderwerp bewust gekozen wordt welke momenten en vormen van communicatie, interactie en participatie passend zijn. Met dit thema zijn we het afgelopen jaar vol aan de slag geweest. In de eerste fase hebben we het net opgehaald en ons als Dalfser bestuur laten inspireren door voorbeelden uit de praktijk en visies van verschillende deskundigen. Op basis van de ervaringen tot nu toe, vragen wij u om richting voor het vervolg.

Eerste fase: het net ophalen

Tijdens een startbijeenkomst van raad en college is discussie gevoerd over Bestuurlijke vernieuwing in Dalfsen. Inleiders Boudewijn Steur (BZK) en Annemarie Kok (publicist) hebben vanuit eigen invalshoeken een visie daarop gegeven.

- Wat is bestuurlijke vernieuwing en waarom moeten we het daarover hebben?
- Is bestuurlijke vernieuwing eigenlijk wel nodig?
- Wat is de rol van de raad bij inwonerparticipatie?
- Moeten politici niet gewoon doen waarvoor ze zijn aangenomen?
- Hoe sluit je het participatieproces goed aan op het besluitvormingsproces in de raad?
- Kleven er misschien ook gevaren aan verregaande participatie van inwoners?

Als raad en college hebben we verkend wat we van het traject verwachten. Belangrijke tussenconclusies zijn dat bestuurlijke vernieuwing geen doel op zich is en dat inwoners een plek moeten hebben in dit proces van verkenning.

Na de startbijeenkomst zijn er verschillende activiteiten uitgevoerd: deskresearch, het bezoeken van bijeenkomsten van derden, experimenten en gesprekken met actoren (waaronder de raadsexkursie op 28 juni en de paneldiscussie in het theater op 16 september). Basis voor de activiteiten waren de startnotitie en de notitie Structuur en programmering (bijgevoegd).

Quickscan Lokale Democratie (QSLD)

Binnen dit traject van bestuurlijke vernieuwing nemen we deel aan de QSLD, die door het actieprogramma Democratie in Actie van het Ministerie van BZK wordt uitgevoerd. Deze quick scan steekt de thermometer in de stand van de lokale democratie door raad, college, ambtenaren en (geselecteerde) inwonersinitiatieven te vragen naar mogelijke verbeterpunten. Het startgesprek vond op 9 september plaats. Hier werden de wederzijdse verwachtingen van de QSLD uitgesproken, evenals een inschatting van aanwezigen over de status van de lokale democratie. Aansluitend zijn enquêtes uitgezet, de resultaten hiervan treft u aan als bijlage bij dit voorstel.

Het bijbehorende agenderingsgesprek (11 november) staat in het teken van bespreking van de resultaten van de vragenlijsten. Hieruit volgen mogelijk adviezen voor versterking van de lokale democratie. De resultaten hiervan worden nog met de raad gedeeld. Het is daarna aan ons als gemeente om vervolgstappen te bepalen.

Conclusies en aanbevelingen:

Voorlopige conclusies die we hebben getrokken naar aanleiding van dit traject zijn de volgende:

- Er gaat al veel goed, het vertrouwen in het bestuur en de lokale democratie is hoog.
- Er is veel diversiteit in onze gemeente: variërend van klassieke vormen van burgerparticipatie (meepraten), tot het faciliteren van inwonersinitiatieven.
- Aandacht is nodig voor het onderlinge gesprek tussen raad, college en ambtenaren.
- De raad moet zo vroeg als mogelijk betrokken worden bij participatie, zodat de raad vooraf duidelijke kaders kan meegeven en ook zichtbaar is dat de raad die rol heeft.
- Een vervolg van het traject is wenselijk, we maken daarbij gebruik van quick wins.

In de eindrapportage staan verschillende aanbevelingen opgenomen. Deze zijn gekoppeld aan de verschillende programmalijnen. Het is in eerste instantie aan het bestuur om deze aanbevelingen te wegen.

Mogelijkheden voor het vervolg:

In de startnotitie en de notitie structuur en programmering is uitgegaan van een tweede fase, waarin we duiden en kiezen, en een derde fase waarin we verankeren en borgen aan de hand van een levend visiedocument. De invulling van deze fasen staat nog niet vast.

Om te kunnen kiezen hoe we het in Dalfsen willen is het van belang om ons eerst nog intern te oriënteren op wat burgerparticipatie vraagt van de rollen van raad en college. De programmalijnen 2 (Veranderende rol en positie van de raad) en 3 (Benodigde structuuraanpassingen) moeten nog verder worden uitgediept. Dit willen we gaan doen aan de hand van introspectie en casuïstiek ('Benen op tafel'-sessies), werkbezoeken en speeddates. Gelet op het noodzakelijke tijdsbeslag en de beperkte agendaruimte verdient het de voorkeur om aan te haken bij het traject voor de nieuwe Omgevingswet. Ook in dat kader moeten we als raad en college in gesprek over benodigde of mogelijke bestuurlijke aanpassingen.

Vragen voor de raad:

- Hoe kijkt u aan tegen het traject tot nu toe?
- Deelt u de conclusies naar aanleiding van fase 1 en hoe kijkt u aan tegen de aanbevelingen?
- Hoe ziet u het vervolg van het traject in fases 2 en 3?

Duurzaamheid

Er zijn geen effecten op ons duurzaamheidsbeleid n.a.v. deze voorstellen.

Communicatie:

Over het traject bestuurlijke vernieuwing wordt niet separaat gecommuniceerd. Communicatie – en specifiek raadscommunicatie – is uiteraard wel een belangrijk thema om in het vervolg van het traject uit te diepen.

Vervolg:

Na de opiniërende discussie in de raadscommissie, zullen voorzitter en griffier in overleg gaan met het presidium en het college. De raad wordt hierover geïnformeerd.

Bijlagen:

1. Notitie Structuur en programmering Bestuurlijke vernieuwing
2. Resultaten fase 1
3. Resultaten QSLD

Voorzitter en griffier van de gemeenteraad,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de griffier,
drs. J. Leegwater